

RZECZPOSPOLITA POLSKA
MINISTER FINANSÓW,
FUNDUSZY I POLITYKI REGIONALNEJ

data: 24 sierpnia 2021

znak sprawy: DRP-IV.054.1.2021.AP

Pan

Tomasz Grodzki

Marszałek Senatu RP

**Dotyczy: odpowiedzi na oświadczenie BPS/043-27-1150/21 Pani Senator Agnieszki
Kołaczkowej-Leszczyńskiej**

Szanowny Panie Marszałku,

odpowiadając na oświadczenie Pani Senator przedstawiam następujące informacje w zakresie Ministerstwa Funduszy i Polityki Regionalnej.

Odnosząc się do kwestii podziału tzw. rezerwy programowej chciałbym zaznaczyć, że wprowadzenie dwuetapowego podziału środków na programy regionalne, z podziałem alokacji pierwotnej (ujętej w projekcie Umowy Partnerstwa) oraz z tzw. rezerwą programową, podzieloną w ramach negocjacji kontraktów programowych z samorządami wojewódzkimi, miało na celu zwiększenie otwartości i dialogu w podziale środków unijnych pomiędzy poszczególnymi regionami. Należy podkreślić, że w poprzednich okresach programowania nie było możliwości dyskusji na temat ewentualnego zwiększenia środków i uwzględnienia wyzwań rozwojowych regionów, ponieważ o podziale alokacji decydował jedynie przyjęty algorytm statystyczny.

Wyniki podziału alokacji wyłącznie w oparciu o statystykę zawsze budziły emocje między regionami, podnoszono argumenty, że statystyka nie oddaje wszystkich uwarunkowań i nie uwzględnia dużych różnicowań wewnątrzregionalnych. Dlatego też, w odniesieniu do podziału środków przyznanych programom regionalnym na lata 2021-2027, Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej (dalej: MFiPR) zdecydowało, aby oprócz zastosowania podziału w oparciu o algorytm statystyczny wprowadzić również element negocjacyjny, oparty na dyskusji o wyzwaniach i potrzebach rozwojowych regionów.

Chciałbym zwrócić uwagę, że kwestia negocjacji alokacji programów regionalnych ma swoje umocowanie w ustawie z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (dalej: uzppr), której nowelizacja z 2020 r. wprowadziła nowe rozwiązania w stosunku okresu programowania 2014-2020, tj. zastąpiła dotychczasowy kontrakt terytorialny nowym instrumentem rozwoju terytorialnego - kontraktem programowym, który jest wynikiem negocjacji strony samorządowej z ministrem właściwym ds. rozwoju regionalnego i stanowi podstawę dla przekazania do akceptacji Komisji Europejskiej projektu programu regionalnego.

Przyjęty przez MFiPR podział rezerwy programowej miał na celu określenie kwot stanowiących punkt odniesienia w trakcie negocjacji. Kwota stanowiąca wynik negocjacji dla każdego województwa mieści się w przedziale 90%-110% sumy kwoty wynikającej z opisanego poniżej podziału oraz kwoty wynikającej z podziału alokacji podstawowej (wskazanej dotychczas w projekcie UP). Dzięki zastosowanemu podejściu uwzględniono więc zarówno wyliczenia algorytmu statystycznego, jak i specyfikę poszczególnych województw, ich wyzwania i bariery rozwojowe, których statystyka w pełni nie oddaje.

Podział samej rezerwy programowej uwzględniał kilka istotnych czynników, m.in. konieczność skorygowania kwot wynikających z podziału 75% alokacji podstawowej (wynikającej z projektu UP) w celu złagodzenia skutków nadmiernego spadku alokacji w stosunku do kwot alokacji programów regionalnych na lata 2014-2020, czy też objęcia części regionów dodatkowym wsparciem z innych instrumentów. Ponadto, przy podziale środków rezerwy uwzględniono sytuację Regionu Warszawskiego Stołecznego oraz województw dolnośląskiego i wielkopolskiego, które w nowej perspektywie finansowej otrzymają mniej środków w związku z tym, że zalicza się je do kategorii, odpowiednio: regionu lepiej rozwiniętego i regionów przejściowych. Przekroczenie średniej PKB dla UE w tych regionach nie oznacza, że w całości można je uznać za zamożne, przeciwnie, poziom rozwoju na terenach poza największymi aglomeracjami Dolnego Śląska i Wielkopolski jest podobny do tych z regionów najbiedniejszych.

W ramach podziału rezerwy konieczne było zatem wyrównanie alokacji wynikającej z pierwotnego podziału środków dla tych regionów, tak aby najbiedniejsze ich tereny również miały szansę na rozwój.

Do podziału środków rezerwy programowej użyto 12 wskaźników statystycznych: dwóch wskaźników związanych z wielkością i zamożnością województwa oraz wskaźników najbardziej adekwatnych do zakresu wsparcia pięciu celów polityki w przyszłych

programach regionalnych. Są to wskaźniki dotyczące m.in. nakładów inwestycyjnych w przedsiębiorstwach, różnicy pomiędzy odsetkiem ludności korzystającej z wodociągu i z kanalizacji, dróg publicznych na 100 km² czy stopy bezrobocia. Oprócz tego uwzględniono stopień nasycenia poszczególnych województw obszarami strategicznej interwencji (tzw. OSI) wynikającymi z Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego 2030 (KSRR) poprzez uwzględnienie liczby ludności zamieszkałej na OSI w relacji do ludności w województwie.

Jak wcześniej wskazano, uzyskane w wyżej opisany sposób kwoty w powiązaniu z kwotami wynikającymi z podziału alokacji pierwotnej stanowiły punkt odniesienia dla MFiPR w negocjacjach z samorządem regionalnym – dzięki rozmowom z zarządami województw mieliśmy możliwość uwzględnienia zgłaszanych przez nie potrzeb inwestycyjnych, również przez pryzmat wymogów np. dotyczących niezbędnych wydatków klimatycznych w programach regionalnych i zaadresowania przedsięwzięć priorytetowych.

Podsumowując, chciałbym wyraźnie podkreślić, że na rozwiązania zastosowane przy podziale kwoty podstawowej i rezerwy programowej należy patrzeć jako na całość. Dzięki przyjętemu podejściu w opinii MFiPR udało się zapewnić, że mniejsza kwota globalna pozostająca do rozdysponowania w polityce spójności na lata 2021-2027, w porównaniu z perspektywą 2014-2020, nie spowodowała zbyt dużego procentowego ubytku w alokacji dla programów regionalnych, w szczególności w przypadku regionów najslabiej rozwiniętych.

Z poważaniem,

z up. Ministra
Waldemar Buda
Sekretarz Stanu
w Ministerstwie Funduszy
i Polityki Regionalnej
/podpisano elektronicznie/

Do wiadomości:

Departament Spraw Parlamentarnych, Kancelaria Prezesa Rady Ministrów